

De plooiende ruimte

'Curating Space' in 'The Image Generator'

uit H ART 22.01.2015 Pieter VAN BOGAERT

Erki De Vries en Pieter Huybrechts werken sinds enkele jaren samen aan 'The Book Project': een boek dat zich laat openplooien als een ruimte. Hun nieuwste werk, dat ze maken met Kris Delacourt, sluit daar naadloos bij aan. 'Curating Space' plooit de ruimte verder open. En dicht. Het werk is te zien tijdens 'The Image Generator', een vierdaags festival in Extra City.

'The Image Generator', dat festival in Extra City, kondigt zich eigenlijk ook aan als een ruimte die zich open plooit. Vier dagen lang tonen vier organisaties die samen het gebouw delen in de Antwerpse Eikelstraat wat daar gebeurt achter de schermen. Het gaat om Extra City zelf uiteraard, de meest zichtbare van de vier in wiens tentoonstellingsruimte het festival doorgaat, om Kunst/Werk, Lokaal 01 en 0090.

'Curating Space', het werk dat hier in première gaat, is een performance én een installatie. Als installatie is het een ruimte die verwijst naar zichzelf. In de performance wordt dat een ruimte die kijkt naar zichzelf. Dat gaat in de eerste plaats via de blik van fotograaf/performer Pieter Huybrechts, maar even goed langs de blik van de toeschouwer als performer, wandelend in de ruimte van scenograaf/performer Erki De Vries. Het gevoel van eenheid in al die verschillende elementen wordt versterkt door het geluid van sonograaf/performer Kris Delacourt.

De performance heeft tijd nodig om zich te ontwikkelen. Ook dat is deel van het werk. Voor wie de tijd neemt (of geeft) zal de ruimte zich langzaam binnenstebuiten keren. Het is alsof de buitenkant zich naar binnen ademt en weer naar buiten. Zo is het ritme van dit werk.

De Vries, Huybrechts en Delacourt gebruiken materialen, beelden en geluiden die naar elkaar verwijzen. Ze versterken elkaar, maar trekken zichzelf ook in twijfel. Beelden van een stad in constructie lopen door in de geluiden en de materialen waar je doorheen beweegt: hout, geperforeerde panelen, bouwlinten. Andere materialen misleiden, zoals de donkere plexi, gesneden in een formaat dat nog het sterkst doet denken aan een flatscreen. Samen vormen ze doorkijk-elementen die kaderen, blokkeren, reflecteren.

Unheimlich

De stadsbeelden zijn generisch. Het zouden bouwwerven in Antwerpen kunnen zijn, of in Istanbul: daar kwamen de beelden vandaan in de try-out die ikzelf mocht meemaken en het is de stad waar 0090, producent van dit werk, ook regelmatig verblijft. De geluiden en materialen zijn even generisch, even

makkelijk herkenbaar en multi-inzetbaar. Het is pas door altijd maar meer naar binnen te keren dat de zaken echt concreet worden.

Vreemd genoeg zijn het net die concrete elementen die deze voorstelling zo unheimlich maken. Ik moet denken aan een werk van Andy Warhol. In 'Outer and Inner Space' filmt Warhol zijn favoriete actrice Edie Sedgwick terwijl ze zichzelf ziet op een videomonitor. Het jaar is 1965 en Warhol mag als één van de eerste kunstenaars met de nieuwe en dure videoapparatuur van de Norelco Company werken. Hij gebruikt de nieuwe technologie om een beeld te maken dat zich opent en weer sluit, dat van buiten naar binnen beweegt en dat ongemakkelijk maakt.

Het klinkt ingewikkelder dan het is. Want uiteindelijk hebben al die effecten in de film met gevoel te maken. Je voelt de gêne van Edie Sedgwick terwijl ze naar zichzelf kijkt. Ze heeft duidelijk nog niet geleerd om met de directe representatie van zichzelf als beeld om te gaan. Je voelt vragen bij haar opkomen als: "Ben ik dat?" "Gebeurt dat zo?" "Is dat de werkelijkheid?"

Vandaag zijn we wel wat meer gewoon in onze interactie met de gemedieerde omgeving. En toch voel ik me een beetje als Edie Sedgwick in deze 'Curating Space' die zich rond mij plooit. Deze performance die al terugkijkt terwijl ik er nog naar kijk. Je voelt je zoals die vrouw op de snoepjestrommel met in haar handen net zo een snoepjestrommel met daarop een vrouw met in haar hand net zo een snoepjestrommel... Het Droste-effect heet dat in het Nederlands. Mise en abyme is de meer wetenschappelijk naam voor het moment waarop je niet meer weet wat echt is en wat niet. Dat is het moment waarop je twijfelt aan de plaats waar je bent en de persoon die je bent. En toch is het heel simpel. Je bent (in) het beeld, je maakt (mee) het beeld.

'Curating Space', de installatie en performance van Erki De Vries, Pieter Huybrechts en Kris Delacourt is dagelijks te zien tussen 17u en 22u tijdens 'The Image Generator' van donderdag 29 januari t/m zondag 2 februari in Extra City, Eikelstraat 31, Antwerpen (Berchem). www.image-generator.be